

Derivasjon av en kvotient

Nikolai Bjørnestøl Hansen

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

1 Sammensatte funksjoner

2 Derivasjon av et produkt

3 Derivasjon av en kvotient

- Brøkregelen
- Eksempler

Brøkregelen

Brøkregelen

- Om vi vil derivere $\frac{x^2-2}{\sqrt{2x-1}}$ må vi skrive det om som $(x^2 - 2) \cdot (\sqrt{2x - 1})^{-1}$, og så frem med både produktregelen og kjerneregelen.
- **Brøkregelen**, eller **kvotientregelen**, gir oss en litt lettere metode.

Regel

Om vi har funksjonene $u(x)$ og $v(x)$, får vi

$$\left(\frac{u}{v}\right)' = \frac{u' \cdot v - u \cdot v'}{v^2}.$$

- Her **har** rekkefølgen noe å si.
- Tenk «Produktregelen, men med minus. Og vi må dele på v^2 .»

Eksempler

Brøkregelen, eksempel

Oppgave

Deriver $f(x) = \frac{x^2-2}{2x+1}$.

- Vi setter $u(x) = x^2 - 2$ og $v(x) = 2x + 1$.
- Vi får $u' = 2x$ og $v' = 2$.
- Den deriverte blir da

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{u}{v} \right)' = \frac{u' \cdot v - u \cdot v'}{v^2} \\ &= \frac{2x \cdot (2x + 1) - (x^2 - 2) \cdot 2}{(2x + 1)^2} \\ &= \frac{2x^2 + 2x + 4}{4x^2 + 4x + 1} \end{aligned}$$

Brøkregelen, eksempel II

Oppgave

Deriver $f(x) = \frac{2}{x^3+2x}$.

- Denne kan vi skrive om til $2 \cdot (x^3 + 2x)^{-1}$ og bruke kjerneregelen på, men vi kan også bruke brøkregelen.
- Vi får $u = 2$, $u' = 0$, $v = x^3 + 2x$, og $v' = 3x^2 + 2$.
- Den deriverte blir

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{u' \cdot v - u \cdot v'}{v^2} = \frac{0 \cdot (x^3 + 2x) - 2(3x^2 + 2)}{(x^3 + 2x)^2} \\ &= -\frac{2(3x^2 + 2)}{(x^3 + 2x)^2} \end{aligned}$$

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET